

Sopimusmuutos Vantaan kaupungin ja FIM Varainhoito Oy:n välisen sopimukseen neuropsykiatrisesti oireilevien lasten ja heidän perheidensä palveluiden kehittämiseen Lapset SIB-vaikuttavuusinvestointihankkeen avulla

VD/8674/00.04.02/2018

MV

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti kokouksessaan 7.6.2021 käyttää ottomenettelyä va. perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja Mirja Variksen päätökseen 25.5.2021 § 41 evästyksellä, että lautakunta edellyttää, että SIB- hankkeen sopimukseen sisältyvää taloudellista riskiä sekä kaupungille että sijoittajalle arvioidaan perusteellisesti. Lisäksi on selvitettävä, millä tavoin SIB- hankkeen lyhyt- ja pitkäaikaista vaikuttavuutta on tähän mennessä arvioitu.

Vantaan kaupungin perhepalvelujen johtaja Anna Cantell-Forsbom päätti 26.10.2018 § 80 sopimuksen solmimisesta FIM Varainhoito Oy:n kanssa neuropsykologisesti oireilevien lasten ja heidän perheidensä palvelujen kehittämiseksi Lapset SIB-vaikuttavuusinvestointihankkeen avulla. Tavoitteena oli, että varhaisella tunnistamisella sekä perheen lähtökohdista muotoutuvilla palveluilla voitaisiin ehkäistä tilanteen huononemista, raskasta palvelutarvetta ja pitkällä aikavälillä vähentää lastensuojelun kustannuksia.

Vaikuttavuusinvestoimisen muoto, tulosperusteinen rahoitussopimus SIB, mahdollisti uudenlaisten palvelukokonaisuuksien kehittämisen ja järjestämisen ulkopuolisen rahoituksen avulla. SIB-mallissa institutionaaliset ja yksityiset sijoittajat rahoittavat hyvinvointia edistävät palvelut ja kantavat palvelukokonaisuuden taloudellisen riskin. Lapset SIB Vantaa -hanketta hallinnoi FIM Varainhoito Oy:n kanssa samaan konserniin kuuluva FIM Pääomarahastot Oy (rahastohallinnointi) yhdessä kumppaninsa Lastensuojelun Keskusliitto ry:n (LSKL) kanssa, joka vastaa hankkeen interventiohallinnoinnista. Vantaan SIB-hankeelle on määritelty mitattavat tavoitteet, jotka heijastavat haluttua hyvinvoinnin lisäystä. Vantaan kaupunki maksaa tavoitteiden mukaisista tuloksista, ts. syntyneistä säästöistä.

Tavoitteena oli ohjata vuosittain hankkeeseen viiden vuoden ajan noin 50 kohderyhmään kuuluvaa lasta perheineen. Ohjelman sopimusjakso on 1.1.2019–31.12.2031 (13 vuotta).

Sopimusmuutosten tarve

Sopimus on nyt voimassa kolmatta vuotta. Sopimuksen voimassaoloaikana on käynyt ilmi, että sopimuksella ei saavuteta toivottavia kustannusten säästöjä. Perhe- ja sosiaalipalvelujen toteuttaman väliarvioinnin mukaan palvelu ei ole tavoittanut riittävästi tarkoitettua ydinkohderyhmää ja se on irrallinen kaupungin olemassa olevasta neuropsykiatrisesti oireilevien lasten ja perheiden palveluohjauksesta ja -ketjusta. Lisäksi ohjelman hallinnointi edellyttää Vantaan kaupungin henkilöstön ennakoitua suurempaa työpanosta.

Sopimuksen irtisanominen ei ole mahdollista, koska pääsopimuksen kohdan 10 mukaista sopimuksen irtisanomisperustetta ei ole olemassa. Liitteessä 1 on kohta sopimuksen terminoinnista, millä tarkoitetaan sopimuksen irtisanomista tai purkamista. Koska pääsopimus menee sopimuksen asiakirjojen hierarkiassa sopimusliitteen 1 ehtojen edelle, ei Vantaan kaupungilla ole perustetta sopimuksen irtisanomiseen.

Sopimusosapuolen kanssa on päästy sopimukseen, jossa sovitaan sopimusmuutoksista, jotka ovat Vantaan kaupungin edun mukaisia ja jotka säästävät Vantaan kaupungille kustannuksia suhteessa alkuperäisiin sopimusehtoihin.

Ensimmäinen sopimusmuutos koskee sitä, että uusia asiakkaita ei enää ohjata ohjelmaan 1.9.2021 alkaen, koska katsotaan että Vantaan kaupunki voi toisin toimien tuottaa palvelut kustannustehokkaammin. Sopimus jää voimaan kolmena eri vuotena ohjelmaan ohjattujen ryhmien osalta eli vuonna 2019 aloittaneet (kohortti 2019), vuonna 2020 aloittaneet (kohortti 2020) ja vuonna 2021 aloittaneet (kohortti 2021).

Samalla täsmennetään sopimuksella sitä, minä vuonna kunkin kohortin ensimmäiset kustannukset maksetaan. Kohortin 2019 osalta sopimuksen vaikuttavuutta arvioidaan ensimmäisen kerran vuonna 2021 ja sopimuksen mukainen korvaus maksetaan seuraavana vuonna 2022. Tämä muutos antaa kaupungille maksuaikaa siirtäen vuoden 2021 vaikuttavuudesta maksamisen vuoden 2022 puolelle. Todettakoon vielä, että vaikuttaa todennäköiseltä, että korvausta ei tulla lainkaan maksamaan vaikuttavuuden perusteella, vaan sen sijaan maksukatoksi kaupungin näkökulmasta ja tuottokatoksi rahaston näkökulmasta sovitun sijoittajan vuotuisen 8 % tuoton perusteella.

Lautakunta saa selvityksen kokouksessa SIB-hankkeen sopimukseen sisältyvästä taloudellisesta riskin arvioinnista kaupungille sekä sijoittajalle sekä selvityksen, millä tavoin SIB- hankkeen lyhyt- ja pitkäaikaista vaikuttavuutta on tähän mennessä arvioitu. Koska lautakunta on käyttänyt otto-oikeuttaan viranhaltijapäätökseen, asia tuodaan saadun arvioinnin ja selvityksen perusteella lautakunnan päätettäväksi.

Sosiaali- ja terveyslautakunta 17.8.2021 § 6

Va. perhe- ja sosiaalipalvelujen johtajan esitys:

Päätetään, että sopimuksen liitettä 1 muutetaan siten, että se on muutoksen jälkeen oheisen liitteen mukainen.

Käsittely:

Esittelijä muutti päätösesitystään kuulumaan seuraavasti:

Päätetään,

- a) ettei uusia asiakkaita enää ohjata ohjelmaan, ja
- b) että uudella sopimuksella tarkennetaan, minä vuonna kunkin kohortin kustannukset maksetaan. Ehdot ilmenevät tarkemmin liitteestä 1.

Päätös:

Päätettiin,

- a) ettei uusia asiakkaita enää ohjata ohjelmaan, ja
- b) että uudella sopimuksella tarkennetaan, minä vuonna kunkin kohortin kustannukset maksetaan. Ehdot ilmenevät tarkemmin liitteestä 1.

Pöytäkirjalausuma:

Lautakunta käsittelyssään haluaa nostaa esille, että sopimus on ollut huonosti valmisteltu, ja että lautakunta on päätöksessään tukeutunut virheelliseen tietoon ja toteaa, että sopimus tulee edelleen kaupungille kalliiksi eikä haluttu kustannusvaikuttavuus toteudu.

Liitteet:

- Muutettu sopimuksen liite 1: Palvelukokonaisuus, vaikuttavuuden mittaaminen ja tulospalkkio

Vantaa

Täytäntöönpano: - perhe- ja sosiaalipalvelut
- Jani Kempas / FIM pääomarahasto

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

va. perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja Mirja Varis, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)